

Αριθμ. Πρωτ. ΑΝΑΦΟΡΩΝ: 785
Ημερομ. Κατάθεσης: 10/12/2025

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΑΣΟΚ - ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ
ΕΛΕΝΗ ΒΑΤΣΙΝΑ
Βουλευτής ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

Αθήνα, 7 Δεκεμβρίου 2025

ΑΝΑΦΟΡΑ

Προς:

Τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Θέμα: «Ανομβρία και ελαιοπαραγωγή στην Κρήτη»

Κύριε Υπουργέ,

Σας καταθέτω ως αναφορά κείμενο -ρεπορταζ της Χρυσούλας Καλλιγανάκη με αντικείμενο της καταστροφικές απώλειες της πολύμηνης ανομβρίας για τους ελαιοπαραγωγούς της Κρήτης.

Παρακαλώ, όπως λάβετε υπόψη σας τα αναφερόμενα και προβείτε σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε πολύ άμεσα να αξιολογήσετε το ως άνω κρίσιμο ζήτημα που θα προάγει τη δικαιότερη και με σύννομο τρόπο ρύθμιση του θέματος.

Η Αναφέρουσα Βουλευτής

ΒΑΤΣΙΝΑ ΕΛΕΝΗ

Η Κρήτη "διψά"

Καταστροφικές απώλειες σε ελαιόλαδο και εισόδημα

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
Χρυσούλα Καλλιγιαννάκη

Με μία λέξη άθλια χαρακτηρίζουν οι ελαιοπαράγωγοί την εικόνα που συναντούν στους ελαιώνες τους. Η κατάσταση είναι τραγική καθώς η παρατεταμένη ανομβρία δείχνει πλέον τις καταστροφικές επιπτώσεις στην πιο δυναμική καλλιέργεια της Κρήτης, την ελαιοκαλλιέργεια.

Η παρατεταμένη ανομβρία των τελευταίων χρόνων, η έλλειψη βροχοπτώσεων που επηρέασε την ανθοφορία και κατ'επέκταση την καρπόδεση (σε κάποιες περιοχές το φαινόμενο είναι αυξημένο) και από την άλλη οι παρατεταμένοι καύσωνες οδήγησαν στο «κάψιμο» του καρπού και την πρόωρη πτώση του.

Επιπλέον τα τελευταία χρόνια η υγρασία του εδάφους είναι μειωμένη με συνέπεια τα δέντρα να στρεσάζονται και να παράγουν λιγότερο λάδι.

Στους δείκτες δυσκολίας προστίθεται και η αδυναμία ελέγχου του δάκου, όταν οι κλιματολογικές συνθήκες γίνονται ακραίες. Κατά γενική ομολογία ο υπ' αριθμόν πρώτος εχθρός της ελιάς, ο δάκος, δεν κατέστη δυνατόν να περιοριστεί φέτος, συνεπικουρούντο και της τραγικής έλλειψης φαρμάκων για την καταπολέμηση του από την Περιφέρεια, προσβάλλοντας τους ελαιώνες σε μια μεγάλη ακτίνα του νησιού και επηρεάζοντας τόσο την ποιότητα

Γιώργος Λουμπάκης

Μιχάλης Καμπτάκης

Μάκης Αφθονίδης

Πρίamos Ιερωνυμάκης

αλλά και όποια ποσότητα ελαιολάδου παραχθεί.

Τα στοιχεία του ΕΛΜΕΠΑ

Την εικόνα που περιγράφουν οι ίδιοι οι ελαιοπαράγωγοί έρχεται να πιστοποιήσει ο αναπληρωτής Καθηγητής του Ελληνικού Μεσογειακού Πανεπιστημίου ΕΛΜΕΠΑ Εμμανουήλ Καμπουράκης, ο οποίος ειδικεύεται μεταξύ άλλων στις μεσογειακές δενδρώδεις καλλιέργειες.

Όπως υπογραμμίζει στη Φωνή του Μαλεβιζίου οι ελαιώνες είναι αρκετά επιβαρυνμένοι από τη ξηρασία και την παρατεταμένη ανομβρία για τρίτη συνεχόμενη χρονιά σε πολλές περιοχές. Σύμφωνα μάλιστα με τα στοιχεία με τις ετήσιες βροχοπτώσεις από τον αγρομετεωρολογικό σταθμό του ΕΛΜΕΠΑ καταγράφονται μόλις με 215,9 mm συνολικής βροχόπτωσης, χαμηλή ακόμα και για τα ελαι-

όδενδρα. «Περισσότερο έντονο είναι το φαινόμενο στους μη αρδευόμενους ελαιώνες, και σε αυτούς που εφαρμόζεται πλημμελής διαχείριση και όχι οι ενδεδειγμένες καλλιεργητικές φροντίδες. Όσο αφορά την μειωμένη παραγωγή ελαιόκαρπου συντέλεσαν επίσης και οι δυσμενείς συνθήκες κατά την ανθοφορία των ελαιόδένδρων σε αρκετές περιοχές, παρότι το θέρος δεν σημειώθηκαν ιδιαίτερα υψηλές θερμοκρασίες», υπογραμμίζει ο αναπληρωτής καθηγητής.

Αποκαρδιωτική εικόνα στο Μαλεβίζι

Αν και η εικόνα της παραγωγής στην Μεσσαρά περιγράφεται σε ανεκτά επίπεδα καθώς πλέον η ελαιοσυλλογή έχει ξεκινήσει στις περισσότερες περιοχές, στο Μαλεβίζι η εικόνα φαίνεται να είναι αποκαρδιωτική.

«Ζήτημα να βγάλουμε το 20% της περιεχόμενης παραγωγής. Η χρονιά είναι δραματική. Ο δάκος έκανε πολλές ζημιές παντού, αλλά το μεγαλύτερο πρόβλημα είναι η ανομβρία. Οτι ζημιά δεν έγινε στην καρπόδεση έγινε με τις ζεστές και την λειψυδρία που αποτελειώσαν τις ελιές», αναφέρει με παραστατικό τρόπο ο νέος αντιπρόεδρος του Αγροτικού Συνεταιρισμού Κρουσώνα Γιώργος Λουμπάκης, συμπληρώνοντας πως για πολλούς αγρότες υπάρχει ζήτημα επιβίωσης καθώς βρίσκονται χωρίς εισόδημα και χωρίς εσποδήσεις. Το ελαιοτριβείο του Κρουσώνα αναμένεται να ανοίξει τις επόμενες ημέρες ενώ το Συνεταιριστικό ελαιοτριβείο της Τυλίσου εκκίνησε πριν λίγες μέρες στην νέα ελαιοκομική περίοδο. Παραστατικός και ο γνωστός αγροτοσυνεταιριστής, αντιπρόεδρος στην ΣΑΣΟΕ Μιχάλης Καμπτάκης ο οποίος αναφέρει πως πολλοί αγρότες πάνε στα λιόφυτα τους για τη συγκομιδή και τελικά φεύγουν, καθώς αντικρίζουν τους συρρικνωμένους καρπούς από την ανομβρία και τον καύσωνα. Την ίδια ώρα και ο πρόεδρος των ελαι-

ουργών του Ηρακλείου Μάκης Αφθονίδης εμφανίζεται εξαιρετικά συγκρατημένος για την τελική έκβαση της ελαιοσυλλογής και για τα ποιοτικά χαρακτηριστικά του ελαιολάδου καθώς η παρατεταμένη λειψυδρία έχει σοκάρει την πλειοψηφία των ελαιώνων. Ήδη ο δάκος έχει επηρεάσει ανεπανόρθωτα τις οξύτητες. Σύμφωνα με τον κ. Αφθονίδη παρατηρείται να φθάνουν στα ελαιοτριβεία κουκούτσια με φλοιό αντί για ελιές καθιστώντας την ελαιοποίηση εξαιρετικά δύσκολη. Παρότι η ελιά είναι αρκετά ανθεκτικό δέντρο η παρατεταμένη έλλειψη νερού θέτει σοβαρό περιορισμό στην παραγωγή της, μειώνει τη φωτοσύνθεση (λιγότερη διαδικασία παραγωγής ενέργειας), καθώς και την «αγωγιμότητα φύλλων», κάτι που περιορίζει την ανάπτυξη καρπών. Η ξηρασία επηρεάζει επίσης την ποιότητα του ελαιολάδου καθώς μειώνεται η συγκέντρωση φαινόλων, κάτι που μπορεί να επηρεάσει την αντιοξειδωτική ικανότητα και την οργανοληπτική ποιότητα. Κατά την περίοδο ωρίμανσης, αν δεν υπάρξει αρκετό νερό, οι καρποί μπορεί να αφυδατωθούν και η συσώρευση λαδιού μέσα τους να μειωθεί. Επίσης, η παρατεταμένη ξηρασία μπορεί να προκαλέσει πτώση καρπών δηλαδή το δέντρο «ρίχνει» ελιές πριν τη συγκομιδή για να προστατευτεί.

Εκτιμήσεις παραγωγής και τιμές

Ο Μιχάλης Καμπτάκης εκτιμά πως φέτος η Κρήτη συνολικά βρίσκεται με παραγωγή κάτω από το 80% συγκριτικά με μια καλή ελαιοπαραγωγική χρονιά και 50%-60% κάτω από μια μέτρια χρονιά. «Ελαιώνας με 100 μούραλα φέτος έβγαλε μόλις ένα ταγκάκι ελιές το κάθε δέντρο. Στις ζερές από πέρι ελιές που ωστόσο κατάφεραν να δέσουν, κάθισε στην παρεία η σκληρή λόγω της λειψυδρίας και του καύσωνα», λέει στη ΦΜ, εκτιμώντας πως η παραγωγή στο νησί δεν θα ξεπεράσει τους 50.000 τόνους, όταν πέρι η συνολική παραγωγή «Κλειδώσε» περίπου στους 100.000 τόνους. Είναι χαρακτηριστικό, όπως μας λέει, πως από το ελαιοτριβείο των Ασπίτων πέρι πέρασαν 550 τόνοι ελαιολάδου και φέτος με τα βίος θα φτάσουν στους 50 τόνους. Το πιο ενδεικτικό πάντως είναι πως υπάρχει οικογένεια η οποία πέρις παρήγαγε 21,5 τόνους και φέτος ολοκλήρωσε χωρίς τη συγκομιδή με μόλις 1,5 τόνο ελαιολάδου. Σοβαρές εμπορικές πράξεις που θα διαμορφώσουν τις τιμές παραγωγού δεν έχουν γίνει ακόμη ενώ και αυτοί που κάθε χρόνο βγαίνουν και ανακοινώνουν τιμές είναι ιδιαίτερα επιφυλακτικοί. Πάντως οι γνωρίζοντες την αγορά εκτιμούν πως η τιμή της νέας παραγωγής ελαιολάδου φέτος εκκινεί από τα 5 € / κιλό.

Χρηματοδότηση τώρα στην Κρήτη για την άρδευση

Σύμφωνα με τον εντεταλμένο σύμβουλο ποιότητας ζωής της υπαίθρου της Περιφέρειας Κρήτης, Πρίamos Ιερωνυμάκη περίπου 1 δισεκατομμύριο ευρώ χάνονται κάθε χρόνο από την φυτική παραγωγή την κτηνοτροφία και την μελισσοκομία λόγω της ξηρασίας. Ο ίδιος σημειώνει πως εδώ και τώρα πρέπει να χρηματοδοτηθούν οι μελέτες για αρδευτικά έργα στην Κρήτη, όπως έχει γίνει και στη Θεσσαλία. «Η Κρήτη είναι οδική μέση. Απαιτείται να εφαρμοστεί ένα ειδικό καθεστώς ενόψει και της νέας ΚΑΠ. Να αναγνωριστούν όλες οι ιδιαίτερες, όπως ο μικρός κλήρος σε όλες τις καλλιέργειες για την Κρήτη που πρέπει να πάρει επιτέλους αυτό που της αναλογεί», υπογραμμίζει με δηλώσεις του στη ΦΜ.